

Kántás Balázs

VADÁSZKUTYÁK BÉLYEGEKEN

KUTYÁS VADÁSZAT A FILATÉLIÁBAN 3.

KUTYAFILATÉLIAI FÜZETEK 4.

Kántás Balázs
VADÁSZKUTYÁK BÉLYEGEKEN
KUTYÁS VADÁSZAT A FILATÉLIÁBAN 2.

Az elektronikus szakkönyv szerzője:
Dr. Kántás Balázs PhD
muzeológus, tudományos tanácsadó, Bélyegmúzeum
ORCID-azonosító: 0000-0003-0927-772X

ISBN 978-615-6250-XX-X

Felelős kiadó:
Dr. Zsávolya Zoltán PhD
Makó János

HUNGARICA ELECTRONICA-KUTYA MÚZEUM

BUDAPEST, 2024

MOTÍVUMFILATÉLIAI BEVEZETŐ

EGY MOTÍVUMBÉLYEG-

KATALÓGUS ELÉ

Bár ez a vélemény meglehetősen szubjektív egy jelenleg, a jelen kézirat elkészítése idején éppen filatéliai szakterületen dolgozó történész, muzeológus-levéltáros-könyvtáros tollából, vagy mindenesetre billentyűzetéből, de a bélyeggyűjtés kétségtelenül máig az egyik legnagyobb változatosságot, szellemi és esztétikai élményt kínáló értelmiségi hobbi-tevékenységek közé tartozik annak ellenére, hogy az utóbbi évtizedekben mind idehaza, mind a nemzetközi szintén kétségtelenül veszített a népszerűségéből. Ez még akkor is így

van, ha világunk gyors fejlődése, digitalizációja és automatizációja a bélyeget, ezt a hagyományosan papíralapú dokumentum-/irat-/aprónyomtatvány-típust is új társadalmi kontextusba helyezi, új fajtáinak megjelenését idézi elő, és új társadalmi, hivatali és kulturális funkciókat kölcsönöz neki. Az 1840-től megjelent mintegy 600 ezer bélyeg (és számtalan egyéb filatéliai tárgy, elsónapi boríték, levelezőlap, képeslap stb.) motívumokban gazdag, távoli országok történelmébe, hagyományaiba és kultúrájába betekintést engedő világa szinte kimeríthetetlen, és többek között az a csodálatos benne, hogy az újabb és újabb kibocsátások révén folyamatosan bővül. Az eredetileg kizárólag postai bérmentesítésre szolgáló, apró, színes, grafikai ábrát tartalmazó

értékpapírok állami és magán postaszolgálatok általi folyamatos kibocsátása mára elsősorban inkább a gyűjtői igényeket szolgálja ki, új és új, sokszor egyre hivalkodóbb és formabontóbb grafikai tartalommal a hivatali okmányfunkció, postai bérmentesítés helyett. Gyűjtésével, történetének, motívumainak és nyomdai, technikai előállításának tanulmányozásával pedig önálló történeti segédtudomány, a filatélia foglalkozik.¹

Tematikus bélyeggyűjtésnek (ennek talán egy szűkebb területét pedig elsősorban Magyarországon motívum-gyűjtésnek, illetve motívumfilatéliának – angolul jellemzően *topical philately*, *topical stamp collecting* vagy *thematic stamp collecting*) azt a filatéliai ágat,

¹ James MACKAY, *Bélyegek és bélyeggyűjtés*, ford. HARSÁNYI Luca – IGNÁCZ Krisztián, Budapest, Kossuth Kiadó, 2008.

gyűjtési és érdeklődési területet nevezzük, amikor valaki csak egy témába tartozó bélyegeket gyűjt, illetve tanulmányoz.² Ide tartozik az eseményfilatélia is, amely évfordulókat, eseményeket (sportesemények, hadi események, születési évfordulók stb.)

² Magyarországon számos jó színvonalú motívumfilatéliai könyv, illetve tematikus kiállítási katalógus megjelent. Például lásd:

ÁCS Imre, *Magyarország hadtörténelme bélyegeken*, Budapest, Honvéd Kiadó, 1998.

Dr. ZOLTÁN János, *Vadászat bélyegeken*, Professio Kiadó, Budapest, 2002.

Dr. FORGÓ Béla, *Festmények és grafikák Magyarország bélyegein*, Budapest, MP Press Bt, 2003.

SZABÓ Jenő, *Bélyegrapszódia* [A Bélyegmúzeum zenét és zeneszerzőket megjelenítő bélyegekből készült, tematikus bélyegkiállításának katalógusa], Budapest, Bélyegmúzeum, 2015.

ábrázoló bélyegek gyűjtését jelenti. A tematikus filatéliát és a motívumfilatéliát régebben azonos gyűjtési területnek tekintették, mára azonban két önálló, egy tágabb és egy szűkebb filatéliai ágról van szó.³ A kettőt persze olykor

³ Erre egyébként a jeles magyar filatelista, Bánás Artúr, a Magyar Bélyeggyűjtők Országos Szövetsége Tematikus Szakosztályának elnöke hívta fel a jelen, immár több tematikus és motívumkatalógus bevezetőjeként különböző változatokban megjelent esszé szerzőjének figyelmét, amelyért ez úton is köszönettel tartozik. A szerző cikkét a magyar motívumfilatélia történetének tárgykörében lásd: BÁNÁS Artúr, *„Hol tart valójában a tematikus filatélia?”*, Bélyegvilág, 2018/3, 6.

Köszönettel tartozom továbbá Rill Attila, dr. Egerszegi György és Derecskei Attila Gyűjtőtársaknak, a Magyar Bélyeggyűjtők Országos Szövetsége prominens tagjainak, akik termékeny polémia keretében hívták fel figyelmemet a két gyakran összemosódó filatéliai ág közötti különbségekre.

nehéz elhatárolni egymástól, azonban a tematikus gyűjtés elvileg valamely (tágabb) témához kapcsolódó bélyegek és egyéb filatéliai tárgyak gyűjtését (pl. postatörténet, repüléstörténet, közlekedés stb.) jelenti, tehát a bélyegek tematikus alapon való gyűjtése és tanulmányozása az úgynevezett tematikus filatélia, míg a motívumgyűjtés vagy motívumfilatélia a bélyegábra által megjelenített képre, képi tartalomra korlátozódik – ha például állatokat, vagy még korlátozottabban adott rendszertani csoportba tartozó állatokat, növényeket, bizonyos típusú járműveket stb. megjelenítő bélyegeket gyűjtünk és tanulmányozunk, akkor tulajdonképpen motívumfilatelisták vagyunk.⁴

⁴ NIKODÉM Gabriella – SZABÓ Jenő, *A magyar bélyeg története*, Budapest, Kossuth Kiadó Zrt., 2010, 145–154.

A motívumalapú bélyeggyűjtés témái nyilván lehetnek állatok, növények, híres emberek, közlekedési eszközök, képzőművészeti alkotások, néprajzi csoportok és viseletek, vagy akár épületek és tájak is.⁵ A lehetőségek a bélyegek egyre több mindenre kiterjedő képi tartalmával együtt szinte végtelenek, a nagy mennyiségű megjelent bélyeg és bélyegváltozat okán pedig mindenképpen ajánlatos, hogy aki gyűjtésükre adja a fejét, az valamilyen módon, akár kibocsátó országra korlátozva, akár időszakra szorítkozva, akár tematikus, akár ezen belül motívumalapon behatárolja gyűjtői hobbijának területét.

⁵ James MACKAY, *Bélyegek és bélyeggyűjtés*, ford. HARSÁNYI Luca – IGNÁCZ Krisztián, Budapest, Kossuth Kiadó, 2008, 36–37.

A tematikus alapú, illetve szűkebben a motívum alapon történő gyűjtés majdnem egyidős a magával bélyeg történetével. Amikor a 19. század végén a posták emberek portréi, címerek és egyéb egyszínű bélyegek kiadása helyett inkább színes, tematikus bélyegek kiadása mellett döntöttek, és a bélyegek külleme, grafikai tartalma, képi elemei egyre változatosabbá és színesebbé váltak, és egyre jobban elterjedt a tematikus gyűjtés és a motívumgyűjtés. Az 1920-as évek végén a szemlélet kellően elfogadottá vált,⁶ és ez a

⁶ Lásd a magyar szakirodalomban bővebben például:
HAJDU Endre, *Bélyeggyűjtés*, Budapest, Medicina Kiadó, 1970,
60-64.

Illetve: DABÓCZY András – GLATZ István – NAGY László – Dr.
SZÖRÉNYI Miklós – VAS István, *A bélyeggyűjtés kézikönyve*,

bélyeggyűjtési ág a bélyegszakkönyvekben, filatéliai kiadványokban is egyre gyakrabban jelent meg, mint a filatélia egyre inkább önálló és egyre többek által igen nagyra értékelt területe.⁷ A Nemzetközi Filatéliai Szövetség (Fédération Internationale de Philatélie, FIP), a bélyeggyűjtők legrangosabb nemzetközi szervezete ugyanakkor mára csak a tágabb értelemben vett tematikus filatéliát (angolul: *topical philately* vagy *thematic philately*, franciául: *philatélie thématique*, németül viszont: *Motivphilatelie* vagy *thematische Philatelie*, a két kifejezés nagyjából ugyanazt jelenti) filatéliát ismeri el önálló

Budapest, Magyar Bélyeggyűjtők Országos Szövetsége, 2004, 54–57.

⁷ Lásd bővebben: NIKODÉM Gabriella – SZABÓ Jenő, *A magyar bélyeg története*, Budapest, Kossuth Kiadó Zrt., 2010, 145–154.

versenyszakágként, csak és kizárólag motívumalapú filatéliai anyaggal nem is igazán lehet nemzetközi bélyegkiállításokra benevezni.⁸ A Nemzetközi Filatéliai Szövetség, a FIP értelemszerűen maga is fenntart egy tematikus szakbizottságot. A rangos nemzetközi szakmai szervezet honlapján az alábbi definíció olvasható:

„A tematikus filatélia olyan bélyegek és egyéb filatéliai tárgyak gyűjtése, amelyek egy témát illusztrálnak, dolgoznak fel: madarak, foci, történelem, művészet, életmód, fák stb. A téma (theme) kifejezésnek itt dinamikus jelentése van, amely a gyűjtő általi személyes

⁸ Erre többek között dr. Rill Attila hívta fel a figyelmet a MABÉOSZ levelezőlistáján, amiért ezúton is köszönet illeti.

kidolgozását jelenti, aki egy teljes történetet épít az adott téma köré.

Valaha a bélyeggyűjtemények egy ország vagy országcsoporth bélyegeiből álltak. A bélyegeket általában a kibocsátás dátumának sorrendjében mutatták be. Ez ma már nincs így. A tematikus gyűjtemény a lehető legszélesebb körű filatéliai anyagból áll, a postigazgatások lehető legszélesebb köréből, mindenféle időbeli megkötés nélkül. Minden egyes kiválasztott tételnek kapcsolódnia kell a témához, és azokat legmegfelelőbb sorrendben kell elrendezni, hogy elmeséljék a történetet.

A történet vázlata tervként (plan) kerül bemutatásra, amely a téma kialakulásának lépéseit mutatja be. A terv hasonló egy könyv tartalomjegyzékéhez, és általában fejezetek és alfejezetek szerint szerveződik, amelyek

láthatóvá teszik a történet logikus folyását egy világos és következetes szál mentén.”⁹

Ebből a hivatalos, rangos nemzetközi szakmai szervezet által meghatározott definícióból is látszik, hogy a tematikus filatélia egy tágabb, komplexebb, a gyűjtők számára nagyobb kreativitást és szellemi mozgásteret, egyúttal nagyobb kihívást jelentő keretet, sőt, inkább egész keretrendszert jelent, míg a motívumfilatélia leginkább azonos bélyegábrát tartalmazó bélyegek gyűjtését (és tanulmányozását) jelenti, és inkább az adott filatéliai tárgy szűkebb vizuális, grafikai

⁹ *What is Thematic Philately?*. A Nemzetközi Filatéliai Szövetség honlapja.

<http://www.fipthematicphilately.org/what.html>

Letöltés ideje: 2023. december 16.

tartalomra koncentrál, nem pedig annyira az egyes filatéliai tárgyak közötti lehetséges, komplex tematikai kapcsolatokra. Míg a tematikus filatélia versenyszakág, addig a motívumfilatélia, mondhatjuk akár némi leértékeléssel, leginkább egy szűkebb gyűjtési területet jelent. A professzionális, bélyegkiállításokon is induló bélyeggyűjtők jellemzően a tematikus filatéliát ismerik el inkább, a motívumgyűjtést pedig sokan egy kevésbé komplex területnek gondolják. A motívumgyűjtemények a gyűjtők szorgalmas munkája és kreativitása által ugyanakkor fokozatosan tematikus gyűjteményekké bővíthetők, és az egyszerűbbtől az összetettebb tartalom felé haladva több lépésben fejleszthetők. Ezzel együtt művelődéstörténeti

szempontból nyilván mindkét megközelítés igen érdekes lehet.

A tematikus alapú bélyeggyűjtés történetének igen fontos állomása volt, amikor 1949-ben megalakult az Amerikai Tematikus Szövetség vagy Amerikai Tematikus Filatéliai/Motívumfilatéliai Szövetség (ATA, *American Topical Association*), és a szervezet elsődleges szakmai célja lett, hogy folyamatosan frissített témajegyzéket biztosítson a különböző motívumokat ábrázoló, illetve különböző témák szerint csoportosítható bélyegekről a gyűjtők számára. Ma az ATA tagjainak száma meghaladja az 50 000-et, tagjai közel száz országból kerülnek ki, és időről időre részletes kiadványokat jelentet meg széles témakörben. Napjainkban is ez a motívumfilatélia, tematikus bélyeggyűjtés

egyik legnagyobb és legrangosabb, bár amerikai székhelyű, de lényegében nemzetközi szinten jelenlevő és működő szakmai szervezete, és jelentős segítséget nyújt a tematikus bélyeggyűjtőknek, bárhol is éljenek és gyűjtsenek bélyeget a világon.¹⁰ A szervezet időről időre az egyéb szakirodalom közreadása mellett komoly, szakmailag megalapozott tartalmú kézikönyveket is kiad a tematikus bélyeggyűjtés témakörében.¹¹

Az Amerikai Tematikus Filatéliai Szövetséghez hasonló módon, napjainkban a

¹⁰ A szervezet honlapját lásd:

<https://americantopical.org/> Letöltés ideje: 2023. november 17.

¹¹ Lásd például:

<https://americantopical.org/Sys/Store/Products/55705>
Letöltés ideje: 2023. december 21.

legnagyobb nemzetközi bélyegkatalógusok kiadói már külön a tematikus- és motívumgyűjtőknek szánt tematikus, illetve szűkebb értelemben vett motívumkatalógusok kiadásával is foglalkoznak, amelyek természetesen színes bélyegillusztrációkat tartalmaznak a bélyegek világában való eligazodáshoz.¹² (Ha úgy tetszik, a jelen motívumfilatéliai kiadvány is felfogható és értékelhető egy motívumalapú, rövid, válogatott elektronikus bélyegkatalógusként, és talán nem is feladata, hogy annál sokkal többként funkcionáljon). Mára ezenfelül

¹² A *Michel* német kiadású bélyegkatalógusnak többek között vannak például motívumkatalógusai is, amelyeket a cég időről időre kiad. Lásd többek között:

<https://www.schaubek.de/MICHEL-thematic-catalogues> –
Letöltés ideje: 2023. november 17.

hagyománnyá váltak a tematikus és motívumgyűjtők számára rendezett filatéliai versenyek, a tematikus filatélia pedig mára szerencsére önálló versenyszakággá emelkedett.¹³

A Wikipédia vonatkozó magyar nyelvű, részletes szócikke többek között az alábbi tematikus és motívumfilatéliai területeket sorolja fel leggyakoribbként:

„Számos elterjedt motívum létezik ebben a körben. A tematikus bélyeggyűjtés témáját a motívumgyűjtő választja ki, viszont a bélyegek változatossága miatt figyelnie kell arra, hogy ne túl széles körben gyűjtsön bélyegeket (pl. madarakat), hanem korlátozódjon le a gyűjtés

¹³ NIKODÉM Gabriella – SZABÓ Jenő, *A magyar bélyeg története*, Budapest, Kossuth Kiadó Zrt., 2010, 145–154.

alkategóriákra (pl. vörösbegyek, pingvinek, sasok).

A széleskörűbb motívumok a következők:

- állatok – madarak, lovak, macskák, kutya, halak, rovarok (lepkék), pókok, kagylók, rákok, kígyók, gyíkok*
- növények – virágok, fák, gyümölcsök*
- gombák*
- járművek – vasút, hajók és vitorlák, autók, repülőgépek, léggömbök*
- híres emberek – fizikusok, kémikusok, feltalálók, nők, írók, költők, festők, fáraók stb.*
- épületek, építmények*
- tájak, tájképek, földrészek – Antarktisz*
- sport – sportolók, olimpiai játékok, labdajátékok, vb-k*
- csillagászat, űr, űrhajósok (Apollo-program), égitestek*

- *festmények – portrék, aktok, híres emberek festményeken*
- *kultúra; népek, hagyományok, szokások, népviseletek, vallások; szimbólumok; táncok*
- *edények, szobrok, tárgyak, kincsek, érmék*
- *jeles napok - karácsony, húsvét, Valentin-nap*
- *címerek, zászlók, térképek*
- *postatörténet, bélyeg a bélyegen*
- *ifjúság - játékok, mesék, rajzfilmek, képregények, gyermekrajzok*
- *cserkészlet*
- *EUROPA-bélyegek*¹⁴

¹⁴ Tematikus bélyegyűjtés – Wikipédia-szócikk.

https://hu.wikipedia.org/wiki/Tematikus_b%C3%A9lyegy%C5%B1jt%C3%A9s – Letöltés ideje: 2023. november 16.

A téma nemzetközi szakirodalomból lásd válogatásszerűen:

A tematikus filatélia, és azon belül persze a szűkebb motívumfilatélia egyik – és kétségtelenül a gyűjtők körében máig legnépszerűbb – ága az élővilág-motívumokat, állatokat, növényeket, természeti környezetet ábrázoló bélyegek gyűjtése. (Az állatok pedig talán valamivel népszerűbbek a tematikus bélyeggyűjtők körében, mint a növények.) A motívum alapján való bélyeggyűjtésnek tehát a

A. J. BRANSTON, *Thematic and Topical Stamp Collecting: A Practical and Comprehensive Handbook for Thematic, Topical, and Subject collectors*, London, Batsford, 1980.

Alma LEE, *Introduction to Thematic Collections*, London, The British Philatelic Trust and the National Philatelic Society, 1983.

W. E. J. VANDEN, *Handbook of Thematic Stamps*, Limassol, British Thematic Society, 1994.

flóra és fauna tematikájú bélyegek adják nemzetközi szinten is az egyik leggazdagabb és legjelentékenyebb, szinte kimeríthetetlen területét.¹⁵

Itt pedig el is érkeztünk a jelen rövid motívumfilatéliai/tematikus filatéliai (a definíciókkal a szerző egyre jobban próbált vigyázni, de nem biztos, hogy minden esetben sikerült neki) esszé és elektronikus kiadvány témájához, mely a könyv címe alapján nyilvánvalóan a vadászkutyák, illetve a kutyával történő vadászat motívuma a filatéliában. E rövid *kutyafilatéliai* összeállítás szerves folytatása a közreadó korábbi, hasonló tematikájú munkáinak, ám ez esetben most nem egy adott kutyafajta bélyegeken való

¹⁵ NIKODÉM Gabriella – SZABÓ Jenő, *A magyar bélyeg története.* i. m.

jelenléte, hanem egy tágabb fajtacsoport, a vadászkutyák, illetve kutya és ember sokrétű baráti kapcsolatának egyik ősi és nemes aspektusa, a kutyával való vadászat kerül filatéliai nagyító alá.

Itt pedig meg kell emlékezzem a motívumfilatélia jeles hazai képviselőjéről, dr. Zoltán Jánosról (1911–2001), a kiváló orvosprofesszorról, aki egyúttal szenvedélyes vadász, vadászati szakkönyvek és emlékiratok tucatjainak szerzője, illetve elmélyült tematikus bélyeggyűjtő volt. Munkái között három remek motívumfilatéliai/tematikus filatéliai könyv/katalógus is található, amely a vadászat filatéliai tárgyakon való megjelenésével foglalkozik.¹⁶ Ezek közül

¹⁶ TORMAI Éva – ZOLTÁN János, *Vadászat régi képeslapokon*, Budapest, Officina Nova, 1988.

Vadászat bélyegeken című könyvében az alábbi néhány mondat olvasható a vadászkutyákat ábrázoló bélyegek közlésénél:

„A vadászkutya nélkülözhetetlen segítőtársa a vadásznak, úgyszólván állandó kísérője. A vadászat sikere sokszor a kutya ügyességétől függ, mert ő vezeti a vadászt a vad nyomára, fedezi fel a célból, hogy kövesse, üldözze, megállítsa, megugassam vagy ha kell, megtámadja. Ha pedig a vadász elejti a vadat, akkor hozzá viszi, apportírozza.”¹⁷

TORMAI Éva – ZOLTÁN János, *Die Jagd auf Alten Ansichtskarten*, Budapest, Officina Nova, 1988.

Dr. ZOLTÁN János, *Vadászat bélyegeken*, Professio Kiadó, Budapest, 2002.

¹⁷ Dr. ZOLTÁN János, *Vadászat bélyegeken. i. m.* 58.

A jelen motívumkatalógus többek között Zoltán János professzor, a kiváló orvos, vadász, vadászati szakíró és motívumfilatelisa emléke előtt is tisztelettel adózik.

A jelen motívumbélyeg-katalógus továbbá nem jöhetett volna létre Makó János régész-muzeológus, a Magyar Nemzeti Múzeum Nemzeti Régészeti Intézetének munkatársa, a *Kutya Múzeum*¹⁸ nevű, kutyatenyésztés-történeti relikviákat gyűjtő, a Facebook közösségi médiafelületén folyamatosan friss tartalmakat előállító közgyűjteményi kezdeményezés szülőatyja, egyébként szenvedélyes kutyatartó kezdeményező

¹⁸ Kutya Múzeum.

<https://www.facebook.com/profile.php?id=61551597591531>

Letöltés ideje: 2024. január 1.

készsége nélkül, aki úgymond a jelen kis motívumkatalógust „megrendelte” a közreadótól. Mivel a közreadó-szerkesztő maga is szenvedélyes kutyatartó, útjára indult hát egy kutyamotívum-katalógus-sorozat *Kutyafilatéliei Füzetek* címmel, amelynek célja, hogy egyes kutyaajták, illetve a kutyák és az ember kapcsolata változatos aspektusainak jelenlétét mutassa be a világ bélyegein, mind a fiatalabb, mind az idősebb korosztály számára.

A jelen rövid elektronikus (motívum-)filatéliei szakkönyvben, összeállításban igyekszem a lehető legjobb, elsősorban esztétikai alapú válogatást nyújtani a világ postaszolgálati által kibocsátott, szűkebb motívum alapon vadászkutyákat vagy kutyával való vadászatot ábrázoló bélyegeiből. A közreadott filatéliei anyag a szerkesztő

szándékai szerint a téma áttekinthető keresztmetszetét nyújtja olvasóinak, megtekintőinek, és mivel széleskörű motívumról van szó, a közreadó szándékai szerint több kisebb motívumkatalógusban kerülnek majd közreadásra a kutyás vadászatot/vadászkutyákat ábrázoló bélyegek. A válogatás során a közreadó a legtöbb esetben igyekezett megmaradni a szigorú értelemben vett filatéliai objektumoknál, és főként olyan bélyegek/kisívek/blokkok képeit választotta ki közlésre, amelyek névértékkel rendelkeznek, és postai bérmentesítésre elméletileg valóban használhatók.¹⁹ A jelen összeállítás

¹⁹ Ahol kétes legitimitású bélyeg került a válogatásba, azt a közreadó zárójelben mindig jelezte. A nem legitim körülmények között megjelent bélyegek között ugyanis

különlegessége továbbá, hogy a szerkesztő igyekezett benne egybegyűjteni a világ magyar vizslát, ezt a kiváló, hazai tenyésztésű vadászkutya-fajtát ábrázoló bélyegeket Magyarországról és szerte a világból, így a kiadványnak szükségszerű nemzetközisége mellett egyúttal erős hungarika katalógus jellege is van. Ráadásul nem csupán bélyegek, kisívek és blokkok kerültek közlésre, hanem a filatéliai tárgyak tágabb köréből merítettem, és beválogattam a jelen kis vadászkutyák és kutyás vadászat köré csoportosuló motívumkatalógusba néhány elsőnap borítékot (*first day cover*, FDC) is, amelyeken jellemzően elsőnap alkalmi bélyegzés is látható.

kétségtelenül akadnak dekoratív, gyűjtési szempontból is igen érdekes és esztétikailag értékes darabok.

Továbbá azért használok kellő óvatossággal itt is, csak úgy, mint tettem azt korábbi motívumfilatéliai kiadványaimban, az *elméletileg postai bérmentesítésre alkalmas* meghatározást, mert egyes kevésbé fejlett, főként afrikai és ázsiai országokban gyakori jelenség a *fantombélyeg*-kiadás, amely azt jelenti, hogy bár egy adott bélyegkiadáson szerepel államjelzés és névérték, azt nem feltétlenül az adott állam kormányzatának vagy postaszolgálatának megbízásából vagy engedélyével nyomtatják ki,²⁰ hanem elsődlegesen gyűjtői igények kielégítésére, profitszerzés céljából hozzák létre, és kerül forgalomba bizonyos piaci szereplők, cégek

²⁰ James MACKAY, *Bélyegek és bélyeggyűjtés*, ford. Harsányi Luca – Ignác Krisztián, Budapest, Kossuth Kiadó, 2008, 58–59.

tevékenysége által.²¹ Ebből kifolyólag pedig lehetséges, hogy az adott bélyeg szigorú filatéliai és postajogi értelemben csupán bélyegnek látszik, de a nemzetközi postaforgalomban nem feltétlenül fogadnák el, ha valaki bérmentesítésre próbálná meg használni.²² Céлом továbbra is nem csupán az általános, de a szűkebb értelmű filatéliai ismeretterjesztés is, ezért itt és most is leírom, hogy a kétes legitimitású bélyegkiadásoknak, fantombélyegeknek, illegális bélyegeknek ugyanakkor mára maguknak is jelentős gyűjtői piacuk van, és mivel az egyre inkább digitálissá váló világban, az elektronikus kommunikáció és az automatizált postakezelés korában már a hivatalos, többnyire állami monopólium alá

²¹ James MACKAY, *Bélyegek és bélyeggyűjtés*, 58–59.

²² James MACKAY, *Bélyegek és bélyeggyűjtés*, 58–59.

tartozó bélyegkiadás is egyre inkább a gyűjtői igények kielégítését, a kormányzatok és postaszolgálatok ily módon történő profitszerzését, nem pedig a postai bérmentesítést, a küldemények célba juttatási díjának megfizetését és ennek igazolását szolgálja, a legitim és illegitim bélyegkiadásokat is egyre nehezebb elhatárolni, megkülönböztetni egymástól.²³

A jelen szerény motívumfilatéliai kiadványban közreadott bélyegkiadások digitális másolatai képeit nonprofit, tudományos, ismeretterjesztési és közművelődési céllal tettem közzé, internetes forrásaikat többnyire korábbi, elektronikusan is elérhető, tematikus filatéliai szakmai kiadványok, bélyeggyűjtéssel kapcsolatos

²³ James MACKAY, *Bélyegek és bélyeggyűjtés*, 58–59.

honlapok, illetve értelemszerűen internetes aukciós házak és webáruházak weboldalai képezik. A közreadó bízik abban, hogy gyűjtése szerény eredménye felkelti akár a motívumfilatélia iránt érdeklődő profi filatelisták, akár kezdő, adott esetben a fiatalabb korosztályhoz tartozó érdeklődők, ifjúsági bélyeggyűjtők figyelmét, hiszen a kutyák az élővilágon belül is hihetetlenül és méltán népszerű bélyegmotívumok! A könyvben közölt, szerencsére az esetek többségében megfelelő felbontású képek forrása igen sok esetben a *Colnect.com*²⁴ nemzetközi gyűjtői és aukciós portál, amely többek között a világ postabélyegeinek szabadon elérhető, online elektronikus

²⁴ <https://colnect.com>

Letöltés ideje: 2023. december 15–27.

katalógusaként is nagyon jól használható, és szinte minden bélyegről jó minőségű, de legalábbis elektronikusan közölhető, a filatélai tájékozódáshoz rendkívül hasznos másolatot közöl.

A kutyamotívumot és kutyával való vadászatot tartalmazó, tematizáló bélyegek képeinek közlésénél most nem tüntettem fel a nagyobb, rangosabb nemzetközi bélyegkatalógusok (elsősorban a Közép-kelet-Európában nagy presztízsű német Michel, esetleg ennek hiányában a francia Yvert et Tellier, illetve a brit Stanley Gibbons, illetve az amerikai Scott – a filatéliában ezekre illik hivatkozni!) számait, mert elsősorban a kiadvány közművelődési és grafikai tartalmát tartottam szem előtt. Egy kis internetes kutatással egyébként a kibocsátó ország és a

kibocsátás évszáma alapján, amelyet azért feltüntettem, és a bélyegeket megjelenésük kronológiájának sorrendjében közlöm, bárki érdeklődő könnyedén beazonosíthatja a szóban forgó filatéliai tárgyakat. Mivel szeretném mind az idősebb, mind a fiatalabb korosztály érdeklődését felkelteni egy bizonyos kutya fajta mint filatéliai motívum iránt, illetve általában a motívumgyűjtés iránt, mondjuk, hogy ez alkalommal ezt a feladatot meghagyom a Kedves Olvasóknak. Ez alkalommal nem tüntettem fel a bélyegek méretét, fogazatát, a nyomdatechnikát, amellyel készültek, illetve egyéb lényeges filatéliai adatokat sem, ugyanis azokat a nagyobb nemzetközi katalógusok, illetve például a *Colnect.com* ezeket alapul vevő online adatbázisa a legtöbb esetben tartalmazzák. Célom, hogy a lehető legtöbb

teret engedjek a bélyegek által hordozott művészi és forrásértéknek, vizuális információnak, illetve lehetőleg élvezetes, szórakoztató online vizuális tartalmat találjon, aki esetleg kiadványra kattint. A válogatásom alapja tehát a legtöbb esetben a bélyeggrafika tartalma és persze esztétikai értéke volt, és a jelen motívumkatalógus közreadásánál is, mint az összes többinél, elsősorban alkalmazott grafikai műalkotásként tekintek a közölt bélyegekre...

**VÁLOGATOTT
VADÁSZKUTYÁKAT,
KUTYÁS
VADÁSZATOT
ÁBRÁZOLÓ
FILATÉLIAI TÁRGYAK
A VILÁGBÓL**

Görögország, 1954

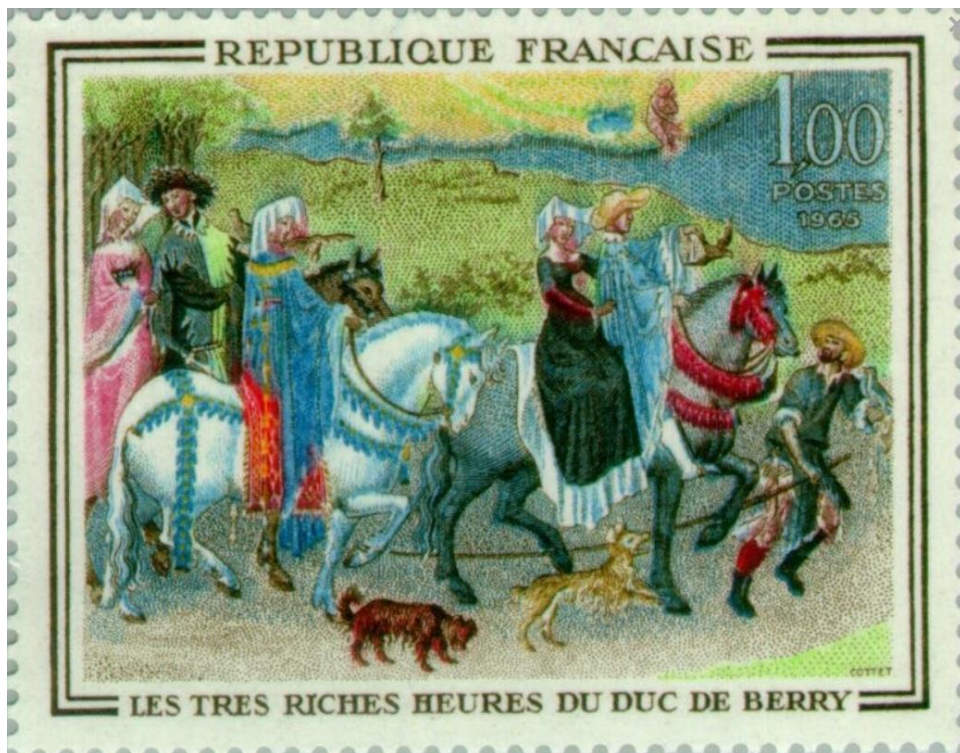
Magyarország, 1956

Magyarország, 1956

România, 1965
(elsőnapí boríték)

Franciaország, 1965

Magyarország, 1967

Lengyelország, 1968

Lengyelország, 1968

Lengyelország, 1968

Lengyelország, 1968

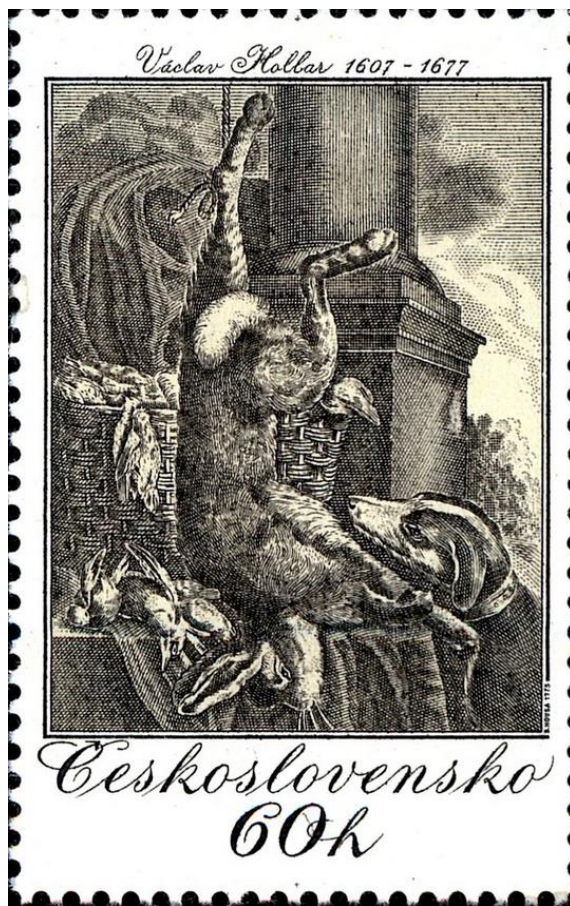
Lengyelország, 1968

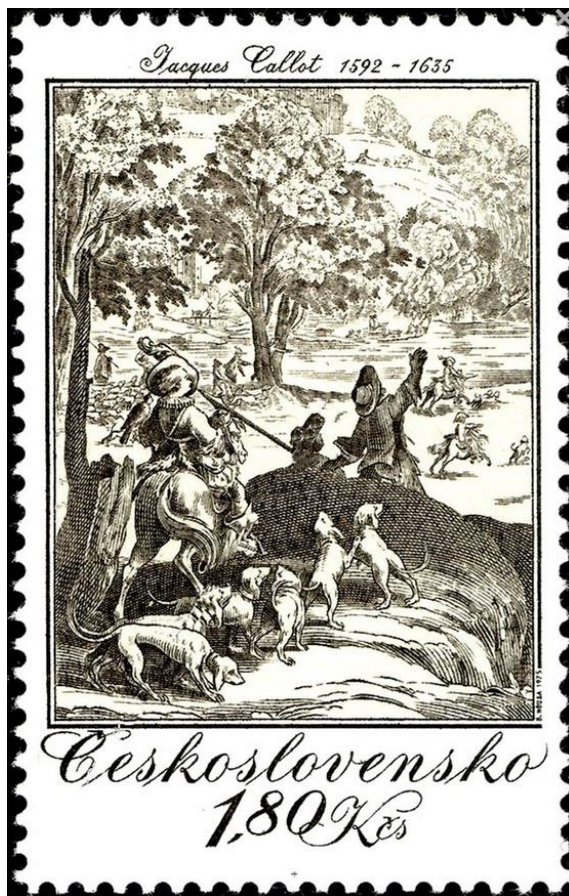
Magyarország, 1971
(elsőnap boríték)

Csehszlovákia, 1975

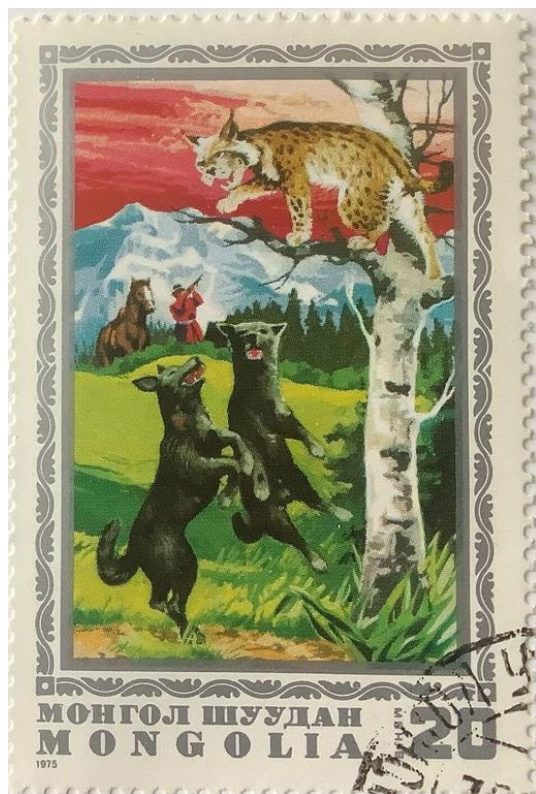
Csehszlovákia, 1975

Csehszlovákia, 1975

Mongólia, 1975

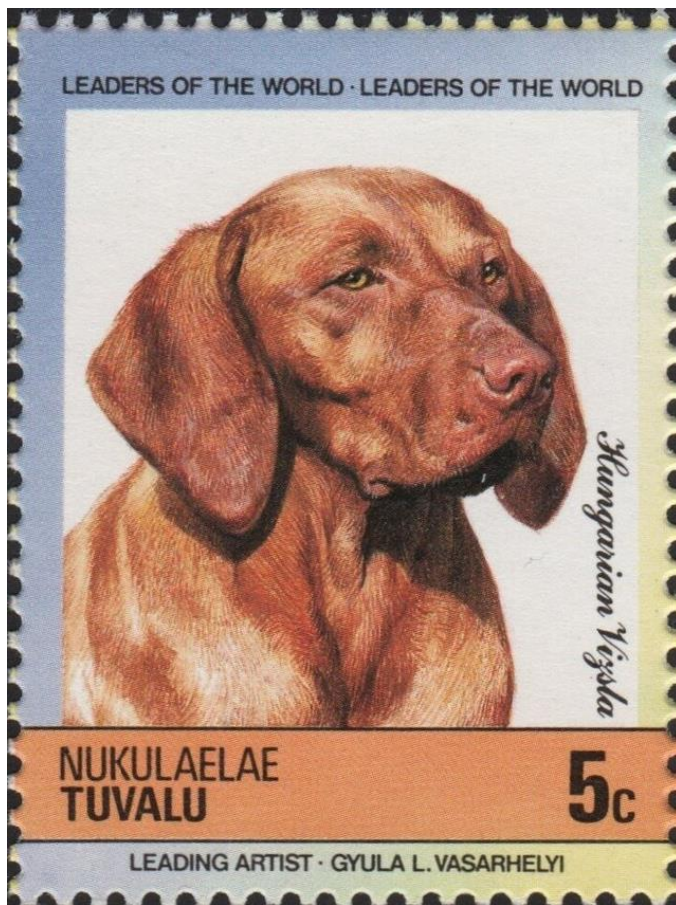
Mongólia, 1975

Német Demokratikus Köztársaság, 1977
(elsőnapí boríték)

Magyarország, 1979

Tuvalu, 1985

Bulgária, 1985

Bulgária, 1985

Bulgária, 1985

Bulgária, 1985

Bulgária, 1985

Bulgária, 1985

Szovjetunió, 1988

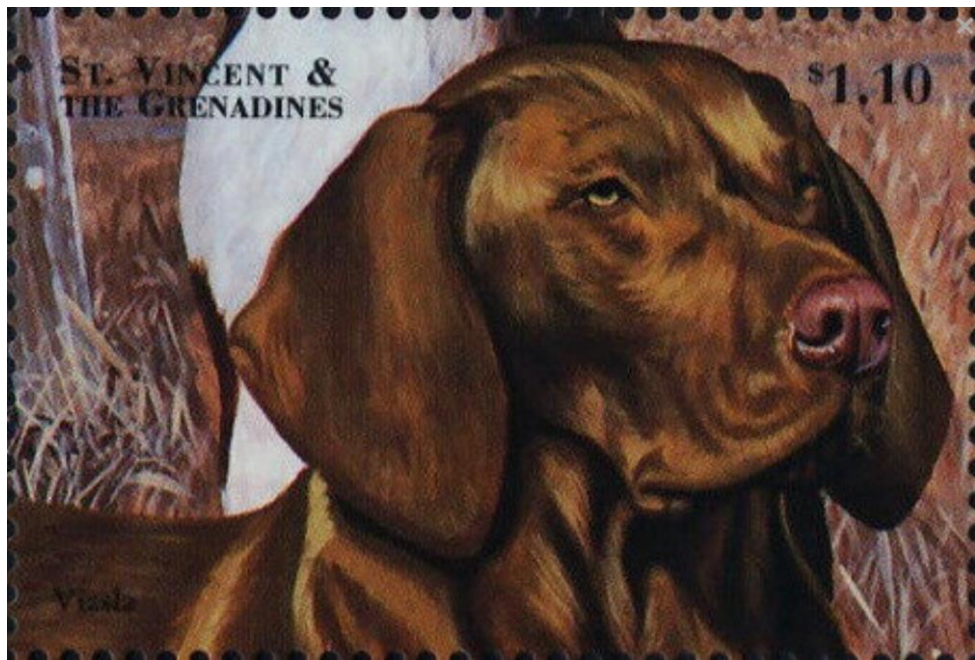
Lengyelország, 1989
(elsőnap boríték)

Csehszlovákia, 1990

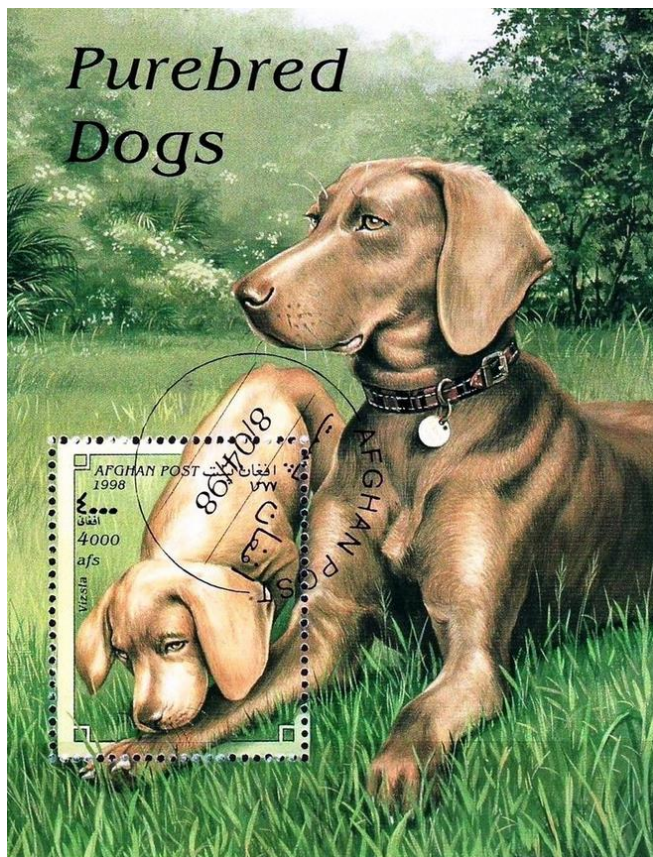
Maldív-szigetek, 1999

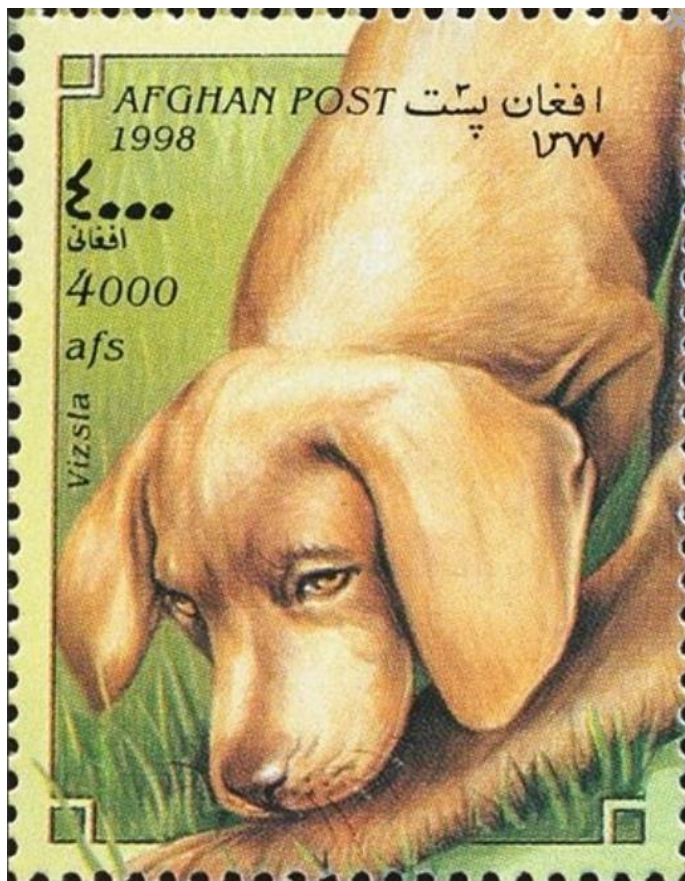
Saint Vincent és a Grenadine-szigetek, 1990

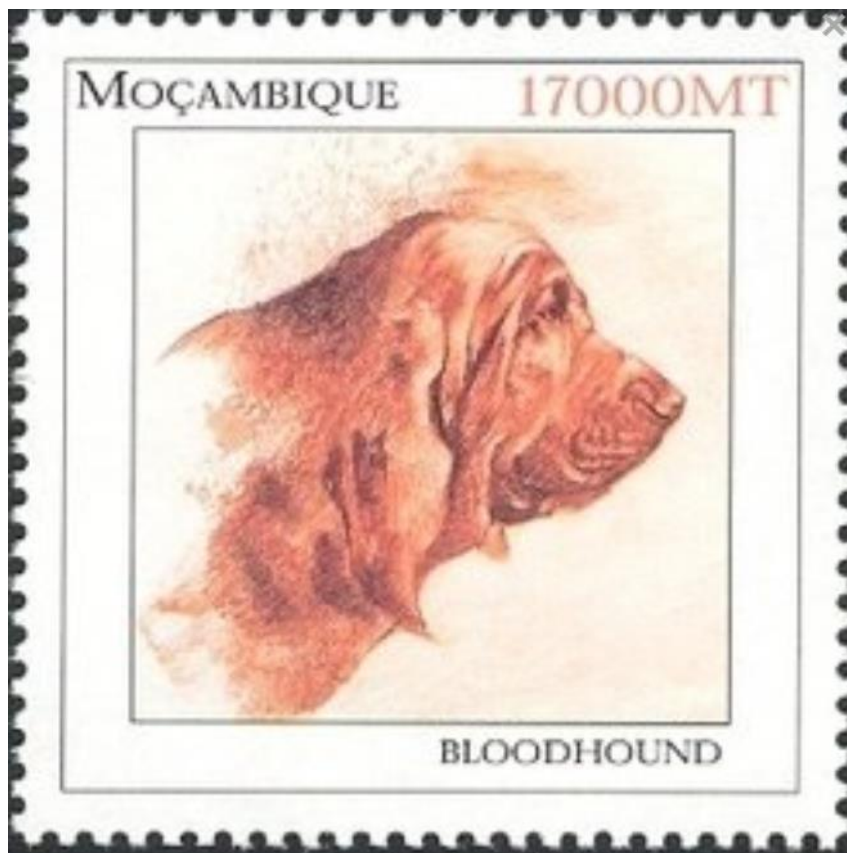
Görögország, 1992

Afganisztán, 1998

Afganisztán, 1998

Mozambik, 2002

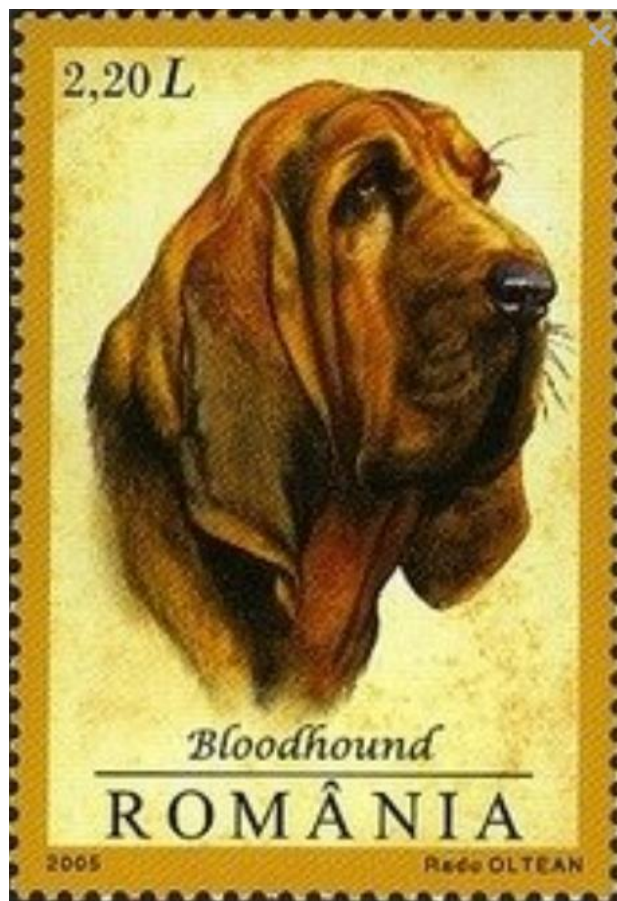
Belgium, 2002

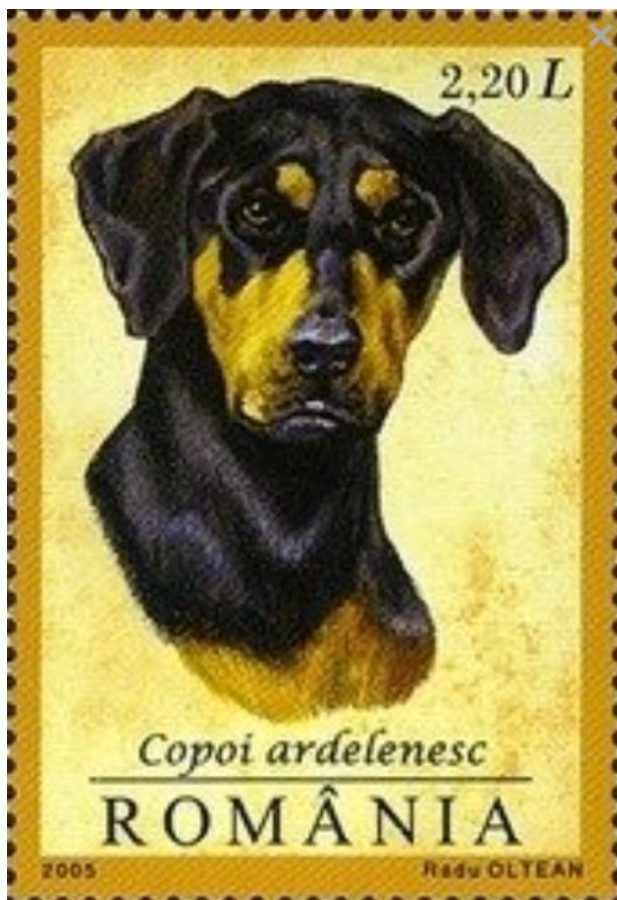
Magyarország, 2004

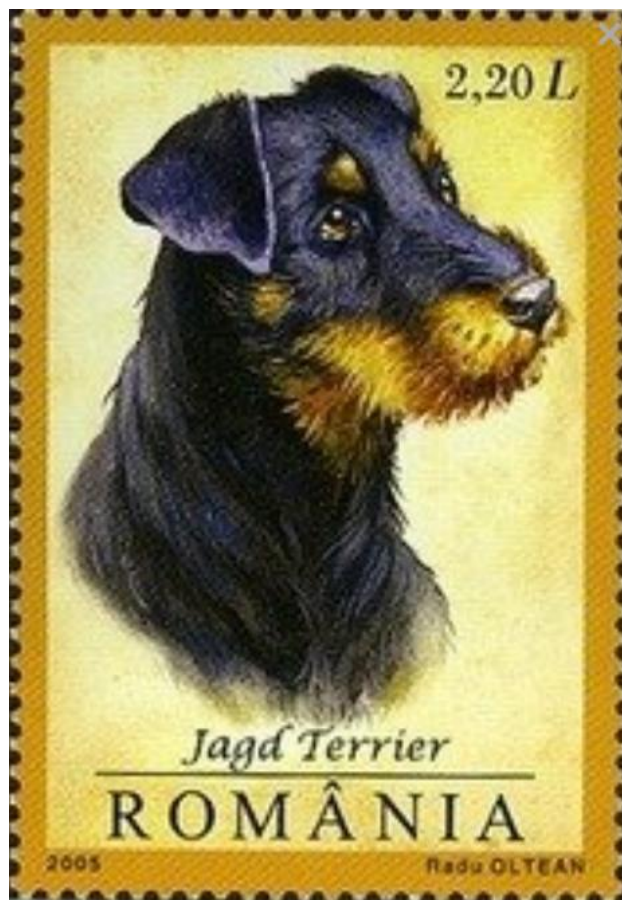
Ciprus, 2005

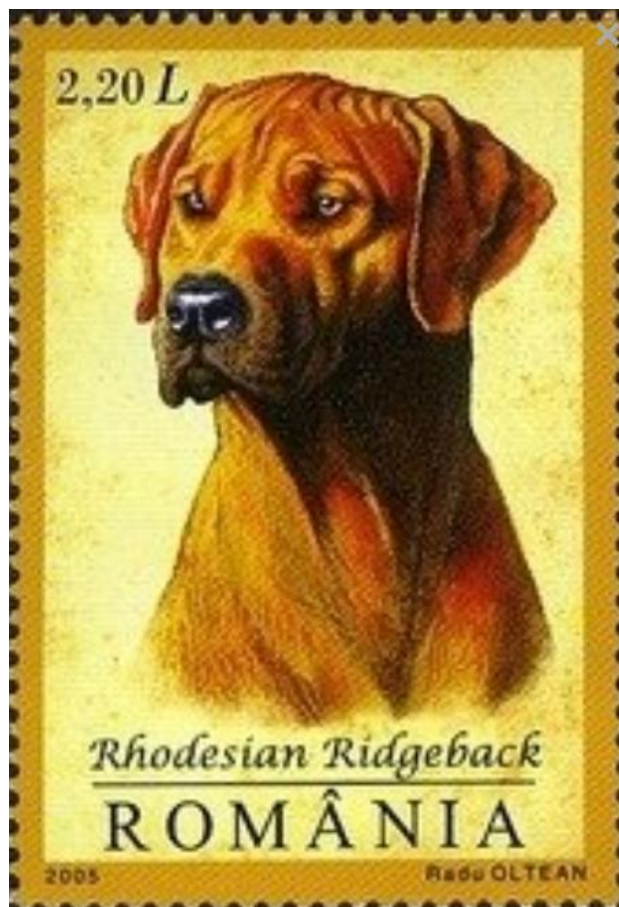
România, 2005

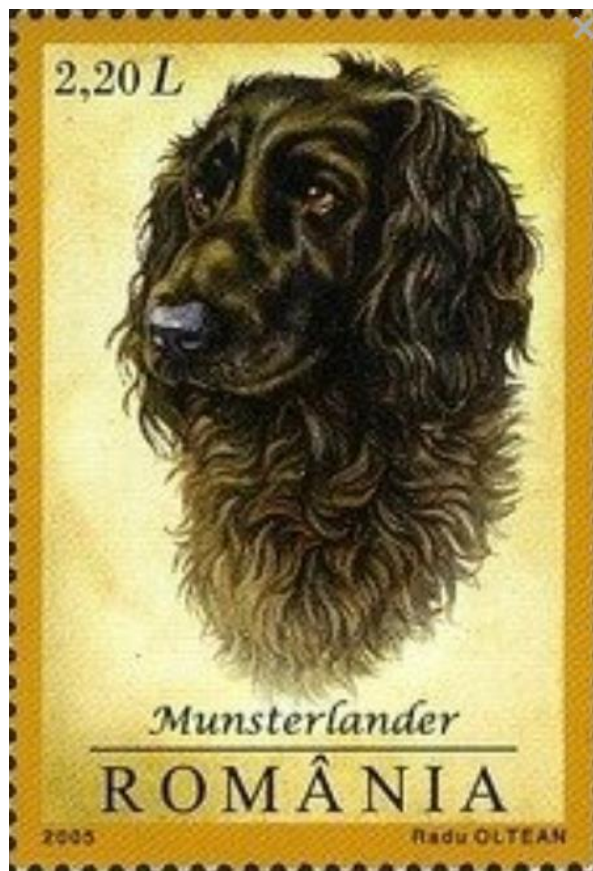
România, 2005

România, 2005

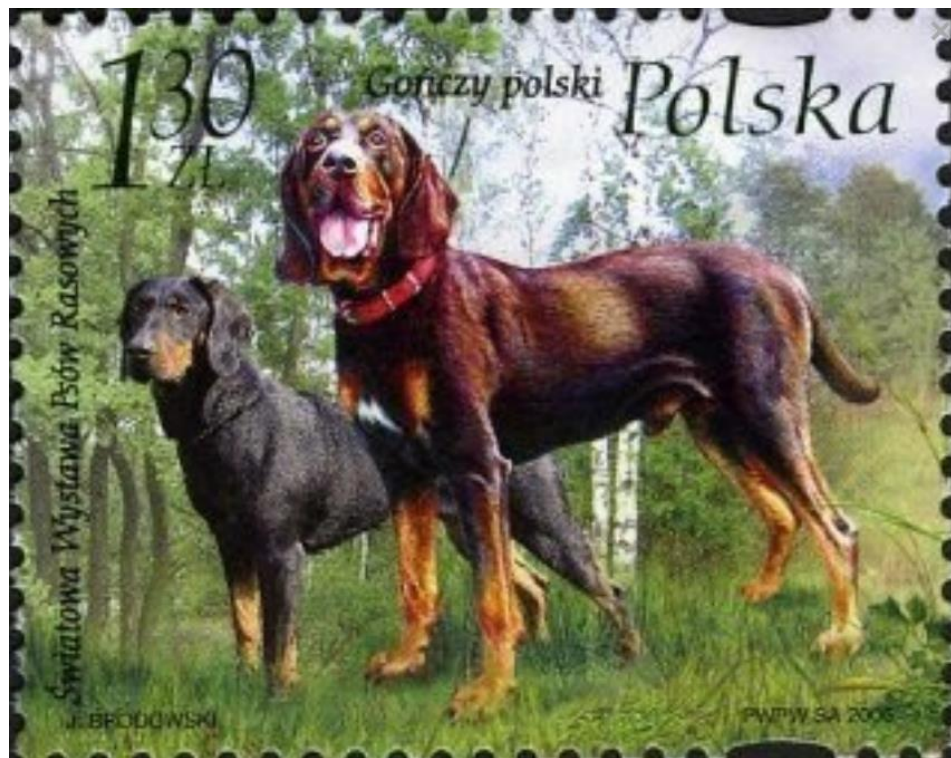
România, 2005

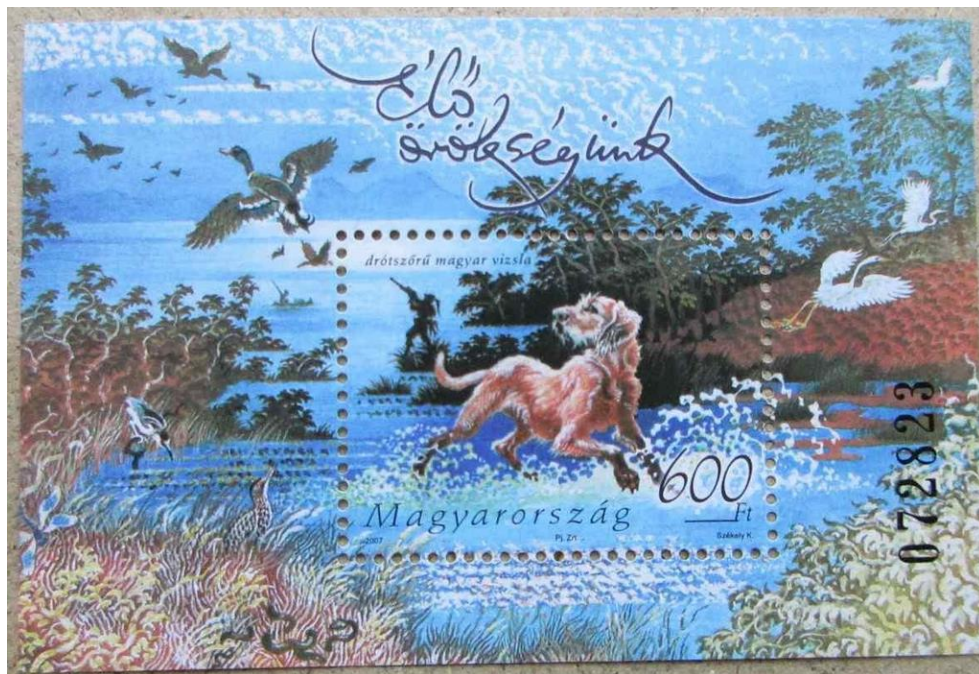
România, 2005

România, 2005

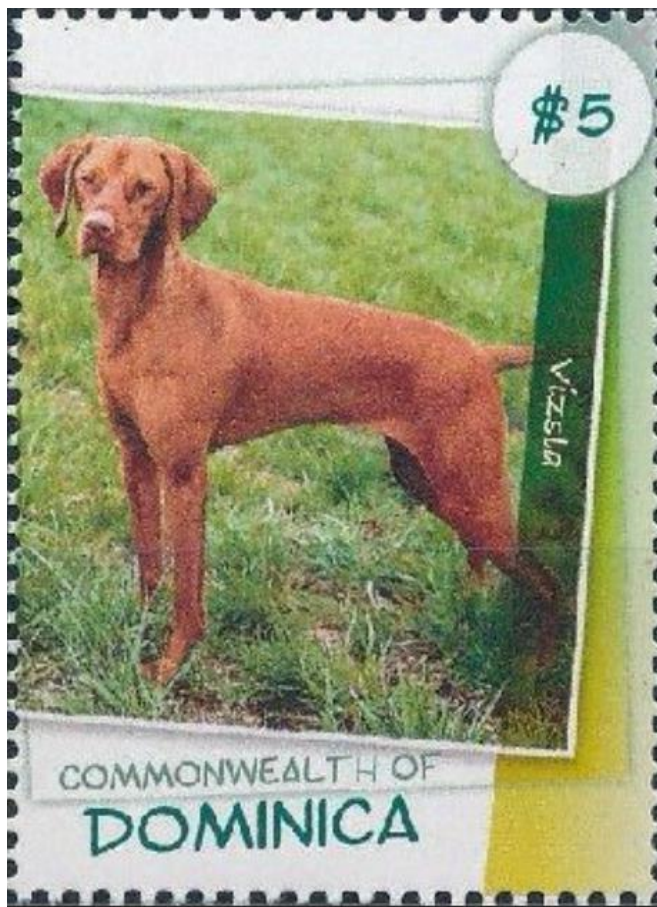
Lengyelország, 2006

Magyarország, 2007

Magyarország, 2007

Dominikai Közösség, 2008

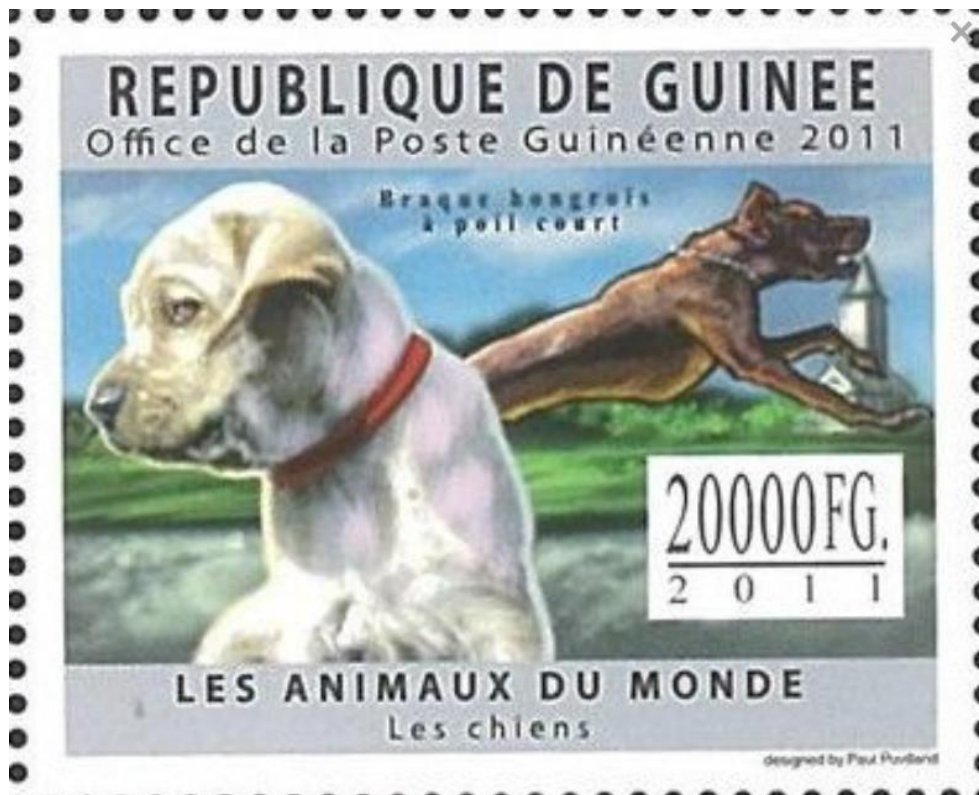
Fehéroroszország, 2010

Fehéroroszország, 2010

Fehéroroszország, 2010

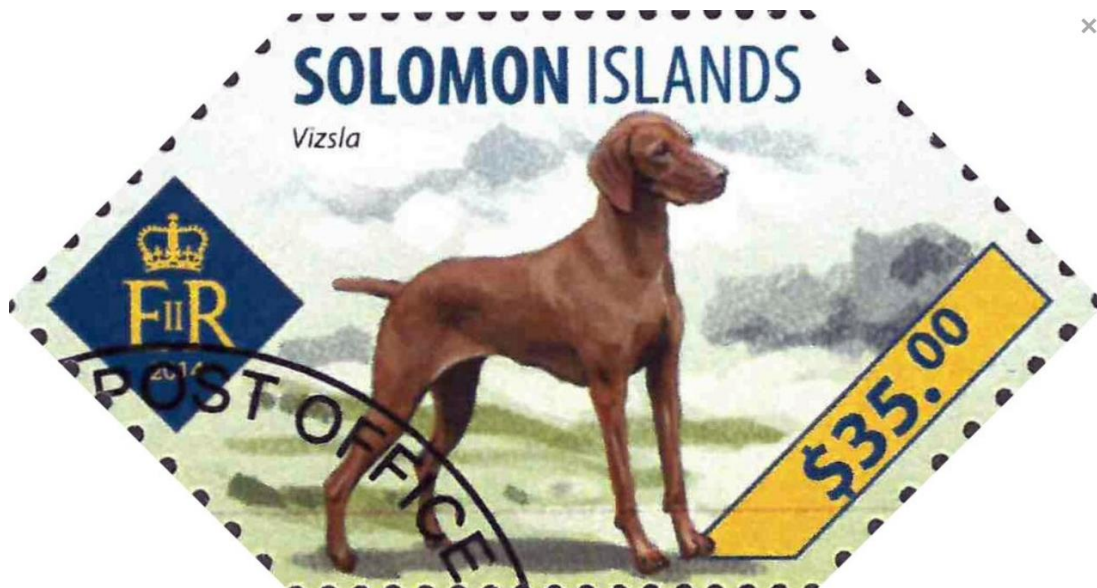
Guinea, 2011

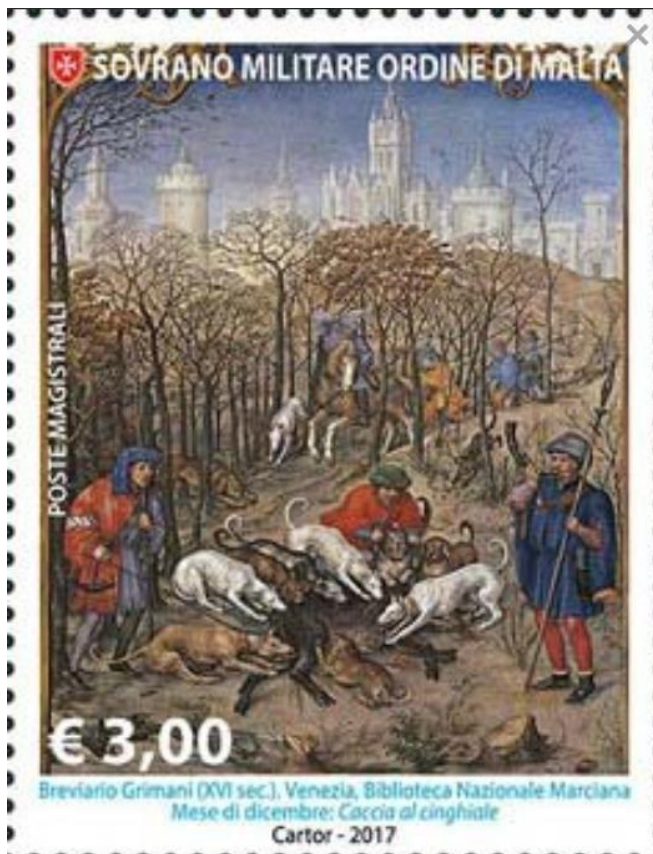
Ausztria, 2012

Malawi, 2012
(illegális bélyeg)

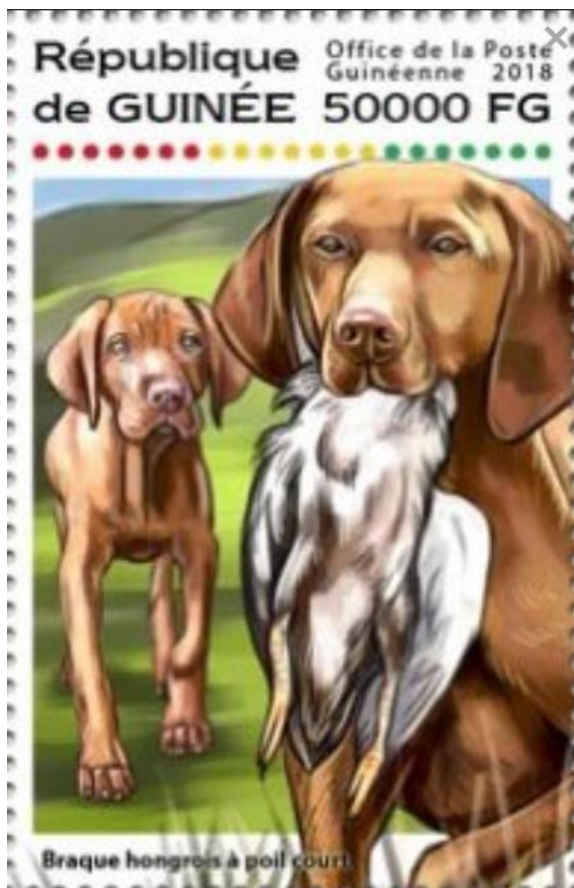

Salamon-szigetek, 2012

Máltai Szuverén Lovagrend, 2017

Guinea, 2018

Abházia (Grúzia orosz befolyás alatt álló része, de facto állam), 2019

Abházia (Grúzia orosz befolyás alatt álló része, de facto állam), 2019

Abházia (Grúzia orosz befolyás alatt álló része, de facto állam), 2019

Magyarország, 2019

Togo, 2020

Cães

Sao Tomé és Príncipe, 2021

Magyarország, 2021

Leshoto, 2023

